

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus II. De beneficijs, quæ possunt, vel non possunt, renuntiari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

mota, cedat: si per tres annos eam non prosequatur: si in ordinibus constitutus, se militiæ adscribat; & alijs modis, de quibus Flamin. *lib. 1. de resign. q. 1.* expressa fit, quando agitur dissertis verbis; & subdividitur in *puram & conditionalem*. *Pura* fit sine conditione, & pacto apposito: & tunc Ordinarius potest conferre beneficium, cui voluerit. *Conditionalis*, seu in favorem, vel est *simplex* (ut quando fit absque reservatione) vel est qualificata, ut quando fit, reservato sibi jure regressus, vel ingressus, vel pensionem, vel aliquibus fructibus.

Conditionata renuntiatione quatuor modis fieri potest. 1. in favorem certæ personæ cum clausula, ut conferatur *huic, & non aliter*, vel *non alijs*; 2. si alteri quis resignet beneficium, sibi reservando fructus, vel ex toto, vel ex parte, aut pensionem annuam constitutam, aut in beneficio resignato, aut in persona Resignatarij; 3. resignando conditionaliter, causâ permutationis; 4. resignando alteri, reservato sibi regressu, vel ingressu, aut accessu.

1070. Sub prædictis igitur etiam continetur renuntiatione, aut cessio *reciproca*, & *triangularis*. Utramque exponit Lessius *cap. 35. n. 87. & 88.* *Reciproca* cessio datur, v. g. quando resigno meum beneficium in favorem tui nepotis, ut tu in favorem mei nepotis resignes tuum. Hæc extra casum permutationis, est jure prohibita, *c. questum, de rerum permutat.* *Triangularis* resignatio datur, quando v. g. renuntio meo beneficio in favorem *Petri*, ut Petrus suo cedat *Paulo*, & Paulus suo cedat *mihi*. Fieri enim potest, ut beneficium Pauli sit commodius mihi: Petri verò sit commodius Paulo, & meum Petro. Sic figuratur quasi triangulus in resignatione, in qua datur simonia juris humani, juxta *Navarr. in Enchir. cap. 28. n. 100.* Præterea sunt quædam in resignationibus retrocessionibus improbatæ à *Trid. sess. 25. c. 7. de Reform.* quas vocant *regressum, ingressum, & accessum*. *Regressus* est jus ad beneficium dimissum, quod antea possidebatur, revertendo: & datur, quando jus beneficium à se possessum cedit alteri, reservato sibi jure regrediendi ad illud, casu quo resignatarius, id est, is, cujus gratiâ beneficium dimittitur, naturaliter, vel civiliter præmoriatur, aut fit Episcopus, aut pensionem constitutam non solverit.

Ingressus dicitur, quando quis beneficium, cujus titulum & jus canonicè obtinuerat, sed non possessionem, ea conditione resignat, ut si resignatarius præmoriatur, aut Episcopus fiat, ipse possessionem talis beneficij ingrediatur, & propria autoritate accipiat: *Accessus* est jus, alicui datum, capessendi beneficium, cujus possessionem ante non acceperat, aliqua lege Canonica impeditus; v. g. Prælatus desiderat providere Petro de beneficio, sed quia Petrus vel defectu ætatis, vel censuræ, aut irregularitatis vinculo impeditus est, confert suo Pædagogo, dando jus Petro, ut quàm primum expeditus fuerit, accedat, & propria autoritate beneficium accipiat. Quænam autem sit regula de infirmis resignantibus, & quid ibi veniat infirmitatis nomine, declarat latè Azor *p. 2. l. 7. c. 28.* & dicemus *l. 3. ubi de Regul. Cancellar. Apostol. V. tamen infra num. 2075. & not. 5.*

ARTICULUS II.

De beneficijs, quæ possunt, vel non possunt, renuntiarî.

AD 1. Resp. regulam communem esse, 2071. *Omnia beneficia; cujuscunque generis, vel qualitatis sint, renuntiarî posse, nisi hoc specialiter, jure aliquo scripto, prohibeatur; sic Azor p. 2. l. 7. c. 25. q. 1.* adeoque etiam in favorem alterius, beneficia *manualia*, per gloss. in *Clement. unic. de suppl. neglig. Prælat. V. Revocari*: 2. beneficia *patrimonialia*; sic *Parisius l. 2. de Resignat. benefic. q. 11. n. 2. 3.* quæ in aliqua Ecclesia optari possunt 4. *Patronata*; 5. *Electiva*; 6. *Exempta*; 7. *reservata Sedi Apostolicæ*. Ratio omnium est, quia quilibet renuntiare potest juri sibi competenti, nisi lege prohibeatur, etiam in Spiritualibus, seclusa lege prohibente. Quædam tamen ad certum modum limitata sunt; hinc renuntiatione beneficij *Patronati*, requiritur consensus Patroni; & facta sine illo, est irritanda; valet tamen, si accedat prius consensus Patroni; etsi Pontifex renuntiationem, sine illo consensu factam, admittat cum derogatione juris Patronatus, non requiritur consensus Patroni. Nam, cum jus Patronatus sit mera gratia (*c. 1. de jure Patron.*) ei, si exprimat, ex plenitudine

dine potestatis, derogari potest. Si autem resignatione, sine consensu Patroni, facta, per legitimum Superiorem admittatur, beneficium, alteri collatum sit, & renuntians moriatur, illud vacat per obitum resignantis; quia talis resignatio alteri nondum constituit jus irrevocabile; sic Azor *cit. q. 4.*

Similiter, in renuntiatione beneficij electivi, requiritur consensus eligentium, sine quo, *saltem subsequente*, fieri non potest in alterius gratiam; & rescindi potest. Sufficit autem consensus majoris partis, si fiat in utilitatem alicujus Ecclesiæ; si autem in utilitatem alterius, consensus debet esse omnium; sic Azor *cit.* Et quamvis *de jure* renuntiationem beneficij *reservati*, purè, & absolutè factam, Ordinarij possint admittere; non tamen possunt conferre alteri; quia renuntiatio non tollit *reservationem*; quamvis Azor *cit.* referat constitutionem Innocentij VIII. (quæ incipit: *sicut bonus pastor*) qua revocat omnes facultates resignandi beneficia *reservata*.

2072. Ad 2. R. inter beneficia, *quæ renuntari non possunt*, numerari 1. beneficium *litigiosum*, pendente lite super beneficio; *arg. totius tit. ff. & C. de Litigiosis*: 2. beneficium *unitum*, etiam antequam unio sortiatur effectum; 3. beneficium *in commendam temporalem* datum, donec Ecclesiæ de Rectore provideatur per c. *Nemo, de elect. in 6.* aliud est, si illi sit commendatum perpetuè; quia tunc habet jus in re; 4. *pensionem datam jure, ac titulo beneficij Ecclesiastici*. Loquimur autem de beneficio viventis, absque ejus præjudicio, alteri sic unito, ut unio, mortuo beneficiario, vel aliter vacante beneficio, effectum sortiatur. Sic enim is, cui unitum est, per unionem habet jus ad rem quæsitam; cui beneficiatus præjudicare non potest, cedendo jus suum alteri; quia sic unionis effectus, vel omnino impediti, vel nimium suspendi posset, contra intentionem unionis; & dispositionem Tridentini, *sess. 23. c. 18. de reform. ibi: nec per resignationem ipsorum beneficiorum uniones, & applicationes suspendi, vel ullo modo, possint.*

2073. Præter hæc not. si beneficiatus facultatem renuntiandi beneficio, alteri taliter unito, petat ab eo, qui renuntiationem, e-

tiam in favorem tertij, admittere potest, requiri, quòd exprimat *unionem factam*; alias admissionem fore nullam, cum admittens, ubi non exprimit, non intendat supplicanti conferre gratiam, *cum præjudicio tertij*, de quo nulla mentio in Supplicatione præcessit. Et ideo renuntians, facta taliter invalidè renuntiatione, vi hujus non amittit jus beneficij, quod habuit; licèt, si, *sciens nullitatem renuntiationis*, propter eum defectum, nihilominus unionis mentionem suppressit, in pœnam eo privari possit, aut privetur: si verò Pontifex resignationem beneficij, sic uniti, in favorem tertij factam, cum expressione illius unionis admittat, unionem non extingui, sed suspendi ad tempus mortis Resignatarij. Nam talis admissio, cum respectu tertij contineat odium, seu gravamen, exponi debet minori damno tertij, quo potest; nisi admittens expressè simul, vel omnino tolleret vinculum unionis; vel facultatem tribueret, etiam Resignatio, pariter sic renuntiandi.

ARTICULUS III.

De his, qui possunt, vel non possunt beneficia renuntiare.

2074. Omnes regulariter, ex justa causa, possunt dimittere sua beneficia, si ipsis, & non alteri, jus in eis sibi quæsitum habent; id, quod procedit in qualibet dignitate Ecclesiastica, etiam Archi-Episcopali, Cardinalitia, imò & Papali, ut constat *ex c. 1. h. t. in 6.* Papalis autem resignatio, non indiget superioris admissione, cum Superiorem non habeat, *gloss. in cit. c. 1. V. Videbantur.* Dixi *regulariter*; nam in quibusdam fallit, nec omnes æque facillè audiuntur. Hinc not. 1. renuntiationes *Canonicatum*, & beneficiorum *simplicium*, facillè admitti, si beneficiato aliunde provisum sit de honesta sustentatione; *non item* beneficij *Parochialis*; cum habeatur ratio plebis; & ideo renuntians exprimere debet tempus (v. g. quòd saltem tribus, vel quatuor annis illi Ecclesiæ serviverit) *Parisius l. 3. de resign. benefic. q. 2. n. 21.*

Not. 2. renuntiationes *Prelatorum*, qui ordinariam, vel generalem jurisdictionem obtinent, ut sunt *Abbatibus, & Prelatis Regularibus*.